

Meri-Lapin ympäristölautakunta	§ 76	18.08.2015
Meri-Lapin ympäristölautakunta	§ 110	20.10.2015
Meri-Lapin ympäristölautakunta	§ 17	15.01.2019

VAPAUTUSHAKEMUS VIEMÄRILAITOKSEN TOIMINTA-ALUEELLA SIJAITSEVAN KIINTEISTÖN VAPAUTTAMISEKSI VIEMÄRIVERKOSTOON LIITTYMISESTÄ, TORNIO

304/11.01.05/2015

MELAYMP 18.08.2015 § 76

Valmistelija ympäristötarkastaja Veera Pikkarainen:

Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle on saapunut 8.5.2015 vesihuoltolain 11 §:n mukainen hakemus [1], joka koskee kiinteistön 851-415-15-6 vapauttamista viemäriverkoston liittymisestä:

Hakija on kiinteistön omistajia.

Tornion kaupunginvaltuusto on vahvistanut viemäriverkoston toiminta-alueen 29.10.2012. Kiinteistö sijaitsee viemärlaitoksen (Tornion Vesi Oy) toiminta-alueella. Kiinteistö on liitetty Tornion Vesi Oy:n vesijohtoverkkoon.

Lainsäädäntö

Vesihuoltolain (119/2001) 10 §:n mukaan vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella oleva kiinteistö on liitettävä laitoksen vesijohtoon ja viemäriin.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen myöntää hakemuksesta kiinteistölle vapautuksen vesihuoltolain 10 §:ssä tarkoitetusta liittämismisvelvollisuudesta 11 §:ssä säädetyin perustein. Ennen vapautuksen myöntämistä on vesihuoltolaitokselle ja kiinteistön omistajalle tai haltijalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on lisäksi pyydettävä vapauttamisesta kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausunto.

Vapautus liittämismisvelvollisuudesta on myönnettävä, jos:

1. liittäminen verkostoon muodostuisi kiinteistön omistajalle tai haltijalle kohtuuttomaksi, kun otetaan huomioon kiinteistön vesihuoltolaitteiston rakentamisesta aiheutuneet kustannukset, liittämisestä aiheutuvat kustannukset, vesihuoltolaitoksen palvelujen vähäinen tarve tai muu vastaava erityinen syy; ja
2. vapauttaminen ei vaaranna vesihuollon taloudellista ja asianmukaista hoitamista vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella.

3. Edellytyksenä jätevesiviemäriin liittämismuutoksesta vapauttamiselle on lisäksi, että kiinteistön jätevesien johtaminen ja käsittely voidaan järjestää ympäristönsuojelulaissa säädettyjen vaatimusten mukaisesti.

Torniossa kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Meri-Lapin ympäristölautakunta.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty Tornion kaupungin terveydensuojeluviranomaisen ja Tornion Vesi Oy:n lausunnot.

Tornion kaupungin ympäristöterveysvalvonnan terveystarkastaja on 27.4.2015 antanut seuraavan lausunnon [2]: "...Mikäli kunnalliseen viemäriin liittymisestä siirtymäaikaa hakevien kiinteistöjen käymäläjätteet ja jätevedet käsitellään terveydensuojelulain ja -asetuksen mukaisesti ja niiden käsittely voidaan osoittaa toimivaksi, voidaan vapautusta tai siirtymäaikaa puoltaa. Ympäristössä ei saa näkyä jälkiä jätevesipäästöistä eikä ympäristöön saa aiheutua hajuhaittaa. Kyseessä olevan tilan jätevesien käsittely on hakemuksen tietojen perusteella ilmeisesti hieman puutteellinen eikä vapautushakemusta jätevesiviemäriin voida puoltaa. Hakemuksesta ei käy esille kuinka paljon loma-asuntoa käytetään vuodessa. Mikäli käyttö on vähäistä esim. 1 vk - 2 kk vuodessa, voitaisiin vapautusta viemäriverkostoon puoltaa edellytyksenä, että jätevesien johtaminen tapahtuu terveydensuojelulain ja -asetuksen mukaisesti eikä ympäristössä näy jälkiä jätevesipäästöistä."

Tornion Vesi Oy:n toimitusjohtaja Markus Kannala on 6.9.2013 lausunnossaan todennut mm. seuraavaa [3]: "Yksittäisten kiinteistöjen osalta ei Tornion Vesi Oy erikseen anna lausuntoa, vaan pitää ympäristölautakunnan aikaisempia linjauksia vastaavissa asioissa oikeansuuntaisina. Kyseisten linjauksien mukaan toimittaessa ei yhtiön käsityksen mukaan vesihuollon taloudellinen ja asianmukainen hoitaminen toiminta-alueella vaarannu. ...Yksittäisten kiinteistöjen liittymiseen liittyvien kustannusten kohtuullisuutta harkittaessa on lautakunnan hyvä tietää toteutuneista kustannuksista. Kiinteistöjen vastuulle kuuluvien tonttijohtojen rakentamiskustannukset kiinteistöillä ovat Tornion Vesi Oy:n asiakkailtaan saamien tietojen mukaan olleet noin 20 – 40 €/m, mikä on huomattavasti edullisempi kuin aikaisemmin on arvioitu."

Tornion Vesi Oy:n edustajat Markus Kannala ja Heimo Heikkinen ovat suullisesti todenneet vs. ympäristötarkastaja Veera Pikkaraiselle, että Tornion Vesi Oy:n kanta on edelleen tämän lausunnon mukainen.

Tornion Vesi Oy:n ilmoittamien kulutuslukemien mukaan kiinteistön vedenkulutus on ollut edellisenä vuonna 33 m³.

Hakemus

Hakija perustelee vapautushakemustaan seuraavasti [1]:

Mökin käyttöaika ei voida tietää, koska mökki vajoaa. Mökki on rakennettu harkkojen päälle. "Kiinteistön jätevesijärjestelmä koostuu betonisesta umpisäiliöstä, johon kaikki jätevedet johdetaan." Mökki on rakennettu vuonna 1973 ja siinä on yksi vesi-WC.

Kiinteistön omistaja kertoi puhelimitse 14.7. ja 16.7. käydyissä puhelinkeskusteluissa, että talossa on ollut ongelmia jätevesijärjestelmän kanssa runsaiden sateiden vuoksi, jolloin talon vesi-WC:tä ei ole voitu käyttää, koska kaivot eivät ole "vetäneet". Asukas on tyhjentänyt kaivoja sekä pumppaamalla että tilaamalla kaivojen tyhjennyksen Aulis Kulmunilta. Asukas on muuttamassa pois talosta, koska jätevesijärjestelmä ei toimi kunnolla.

Kiinteistön omistaja ilmoitti puhelimesta, että mikäli talo saadaan nostetuksi hieman ylemmäs ja jätevesijärjestelmä toimivaksi, taloon aiotaan etsiä uusi vuokralainen.

Tarkastus

Ympäristötarkastajat Veera Pikkarainen ja Minna Karhunen suorittivat kiinteistöllä tarkastuksen 16.7.2015.

Kiinteistön jätevesijärjestelmä koostui kahdesta betonisesta saostuskaivosta, joiden jälkeen jätevesi ohjattiin putkella läheiseen ojaan. Ojassa näkyi selkeästi jätevesivaikutuksia. Kaivot oli tyhjennetty lähiaikoina, koska niissä oli vain vähän nestettä ja ensimmäisessä kaivossa ei ollut juuri lainkaan lietettä.

Kaivojen kannet eivät olleet tiiviit, joten kaivoihin pääsee sulamis- ja sadevedet helposti. Lisäksi kaivoihin pääsee tihkumaan maaperästä vettä, koska renkaat olivat hieman liikkuneet.

Päätösesitys

Esitetään, että Meri-Lapin ympäristölautakunta päättää kiinteistön 851-415-15-6 vesihuoltolain 11 §:n mukaisesta vapautushakemuksesta seuraavaa:

Vapautusta Tornion Vesi Oy:n viemäriverkostoon liittymisestä ei myönnetä

Perustelut

Kiinteistöllä ei ole vesihuoltolain 11 §:n mukaisia perusteita vapautukselle. Kiinteistön viemäriverkostoon liittymisen ei katsota muodostuvan kiinteistön omistajalle kustannuksiltaan kohtuuttomaksi. Kiinteistön jätevesienkäsittelyjärjestelmä on vanha ja huonokuntoinen, eikä vastaa jätevesiasetuksen (209/2011) vaatimuksia. Vesihuoltolaitoksen palvelujen tarve kiinteistöllä ei ole vähäinen. Mikäli kiinteistö aiotaan jatkossa pitää asuttuna, tulee se liittää viemäriverkostoon.

Mikäli talo jää tyhjilleen, kiinteistön omistaja voi laittaa uuden hakuksen kiinteistön vapauttamiseksi velvollisuudesta liittyä viemäriverkostoon perustuen siihen, että kyseessä on tyhjillään oleva kiinteistö.

Jätevesiviemäriin liittyminen

Kielteisen päätöksen vuoksi kiinteistö tulee liittää jätevesiviemäriin siten, että liittymissopimus jätevesiviemäriin liittymiseksi tulee tehdä **30.9.2015** mennessä ja kiinteistön viemäriin liittämiseen liittyvien käytännön töiden tekemisestä tulee sopia Tornion Vesi Oy:n kanssa siten, että kiinteistönne liittäminen viemäriin on tehty **30.6.2016** mennessä.

Muutoksenhaku (VHL 32 §)

Muutosta päätökseen saa hakea valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Päätökseen liitetään valitusosoitus.

Päätöksestä tiedotetaan seuraaville (HL 54 §):

xx
Tornion Vesi Oy
Lapin ELY-keskus

Sovelletut oikeusohjeet

Vesihuoltolaki (VHL 119/2001) 1, 2, 3, 6.1, 10.1, 11, 32 §;
Laki vesihuoltolain muuttamisesta (681/2014) 11 § ja lain voimaantulosäännökset;
Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014) 5, 155, 156 §;
Valtioneuvoston asetus (VNA) talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (209/2011);
Hallintolaki (HL 434/2003) 1, 2, 5, 6, 9, 16, 19, 20, 23.1, 24, 31, 42, 43.1, 44.1, 45.1, 47, 54, 55.1, 56, 57, 58, 59 §

VIITTEET

1. xx, Vapautushakemus jätevesiviemäriin liittymisestä, Tornio

13.4.2015. Dnro 304/11.01.05/2015, 2 s.

2. Tarja Rosenqvist. *Lausunto*. Meri-Lapin ympäristöpalvelut, ympäristöterveysvalvonta 27.4.2015. 1 s.

3. Markus Kannala. *Lausunto vesihuoltolain 11 §:n mukaisista anomuksista*. Tornion Vesi Oy 6.9.2013. 1 s.

LIITE

Kiinteistön 851-415-15-6 sijaintikartta.

YMPÄRISTÖPÄÄLLIKKÖ AAPO MÄENPÄÄ:

Ympäristölautakunta tekee edellä esitetyn mukaisen päätöksen. Tämän pykälän osalta pöytäkirja tarkastetaan heti kokouksessa.

MERI-LAPIN YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA:

Hyväksyttiin ja merkittiin, että tekninen johtaja Markus Kannala poistui jäävinä (osallisuusjävi) kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

_____

MELAYMP 20.10.2015 § 110

Valmistelijat ympäristötarkastaja Minna Karhunen ja ympäristönsuojelusihteeri Kai Virtanen:

on valittanut Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen ympäristölautakunnan tekemästä päätöksestä koskien kiinteistön 851-415-15-6 vapauttamista viemäriverkostoon liittymisestä. Pohjois-Suomen hallinto-oikeus pyytää lausuntoa valituksen johdosta 29.10.2015 mennessä.

OHEISAINEISTO

xx valitus

YMPÄRISTÖPÄÄLLIKKÖ AAPO MÄENPÄÄ:

Valituksessa on esitetty seikkoja, joita ei ole esitetty hakemuksen yhteydessä ja joita ei siten ole voitu ottaa huomioon hakemusta ratkaistaessa. Hakemuksessa esiintyvien seikkojen pohjalta tehty päätöksemme on lain mukainen eli sitä ei ole tarvetta muuttaa.

Valituksessa esitettyjen uusien seikkojen johdosta pidämme kuitenkin mahdollisena, että valittaja tekee uuden viemäriin liittymistä koskevan vapautushakemuksen, jossa tuo esiin valituksessa esitetyt uudet perusteet. Tällöin voimme käsitellä asian uudelleen.

MERI-LAPIN YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA:

Merkitään pöytäkirjaan, että tekninen johtaja Markus Kannala jääväsi itsensä päätöksenteosta (osallisuusjävi).

Ympäristöpäällikkö teki päätösesitykseen lisäyksen; pidetään pöytäkirja tässä kokouksessa tarkastettuna.

Hyväksyttiin.

MELAYMP

Valmistelija ympäristötarkastaja Minna Karhunen:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on 30.8.2016 päätöksellään 16/0250/1 kumonnut ympäristölautakunnan päätöksen ja palauttanut asian lautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi, koska hakija on hallinto-oikeudelle toimittamassaan valituksessa esittänyt sellaista uutta selvitystä, joka ei ole ollut valituksenalaista päätöstä tehtäessä käytettävissä ja jolla voi olla vaikutusta asian ratkaisemisessa.

Ympäristötarkastaja on 5.7.2018 pyytänyt hakijalta asian uudelleen käsittelemiseksi tarvittavia tietoja. Hakija on 29.8.2018 päivätyssä hakemuksessa esittänyt, että mökki on ollut tyhjillään 15.1.2017 alkaen.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty Tornion kaupungin terveydensuojeluviranomaisen ja Tornion Vesi Oy:n lausunnot.

Tornion Vesi Oy on 21.11.2018 antanut seuraavan lausunnon:

"Hakemuksen perusteluna mainitaan kiinteistön olleen tyhjillään 15.1.2017 alkaen. Kulutustietojen mukaan kiinteistön vedenkulutus ajalla 15.8.2017-14.9.2018 on ollut 228 m³, joka vastaa normaalia pienehkön perheen vuosikulutusta.

Rakennuksen etäisyys jätevesiviemäristä on n. 97 m, jolloin asiakkaan kustannukseksi tonttijohdon rakentamisen osalta jää 50 m ja Tornion Vesi Oy vastaa kustannuksista ylimenevältä osalta. Näin ollen rakentamiskustannukset pysyvät kohtuullisina. Pohjoisen viemäroinnin osalta liittymäärä on jäänyt suunniteltua huomattavasti vähäisemmäksi, joten on riskinä, että viemäroinnin taloudellinen ja asianmukainen hoitaminen toiminta-alueella vaarantuu, mikäli vapautuksia myönnetään ilman asianmukaisia perusteita."

Tornion kaupungin ympäristöterveysvalvonnan terveystarkastaja on 30.11.2018 toteaa lausunnossaan mm. seuraavaa:

"Ympäristö- ja terveystarkastaja ovat tarkastaneet kiinteistön viemärijärjestelmän 29.11.2018 ja todenneet talon takana olevan kaksi betonirenkaista jätevesikaivoa, joissa vaikutti olevan maaperän suotovesiä. Kaivojen betonirenkaat olivat hieman liikkuneet ja renkaiden saumat eivät ole enää tiiviit. Molemmissa kaivoissa oli vettä yhdysputkien alapintaan asti. Ojaan menevää purkuputkea ei ollut havaittavissa.

Tornion Vesi Oy:n toimitusjohtajan lausunnosta 21.11.2018 käy esille, että kiinteistön vedenkulutus ajalla 15.8.2017-14.9.2018 on ollut 228 m³ vuodessa, joka vastaa normaalia pienehkön perheen vuosikulutusta. Tämän perusteella voidaan olettaa, että kiinteistöllä käytetään vettä ja "syntyy" myös jätevesiä. Tarkastuksella 29.11.2018 kävi esille, että talossa oli ollut noin vuosi sitten vesivahinko ja pesuhuoneen vesihana oli jäänyt tämänkin jälkeen hieman vuotamaan. Nyt asia on kunnossa.

Aikaisemmasta ympäristötarkastajien selvityksestä käy esille, että 16.7.2015 tehdyssä tarkastuksessa on jätevesijärjestelmän todettu koostuvan kahdesta betonisesta saostuskaivosta, joiden jälkeen jätevesi ohjattiin putkella läheiseen ojaan. Ojassa näkyi selkeästi jätevesivaikutuksia. Kaivojen kannet eivät olleet tiiviit, joten kaivoihin pääsee sulamis- ja sadevedet helposti. Lisäksi kaivoihin pääsee tihkumaan maaperästä vettä, koska kaivonrenkaat olivat hieman liikkuneet.

Terveystarkastajien mukaan jäteveden johtaminen ja puhdistus on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu terveystarkastajien laimennusta. Viemäri siihen liittyvine puhdistus- ja muine laitteineen on kunnossapidettävä siten, ettei siitä aiheudu terveystarkastajien laimennusta. Terveystarkastajien mukaan jätevesien johtaminen tulee tapahtua siten, ettei siitä aiheudu talousveden tai maaperän terveydellisen laadun huonontumista. Saostussäiliö tulee tyhjentää vuosittain. Ympäristössä ei saa näkyä jälkiä jätevesipäästöistä eikä ympäristöön saa aiheutua hajuhaittaa.

Vapautusta viemäriverkoston liittymisestä ei voida puoltaa, mikäli rakennus on edelleen asuinkäytössä tai vapaa-ajan asuntona. Kiinteistön omistaja kertoi, ettei asuntoa ole tarkoitus enää käyttää asuintarkoitukseen tai vapaa-ajan asuntona. Mikäli näin on, voidaan vapautusta viemäriverkoston liittymisestä puoltaa."

Tarkastus

Ympäristötarkastaja ja terveystarkastaja tarkastivat 29.11.2018 kiinteistöllä sijaitsevat kaksi jätevesien saostuskaivoa talon itäpuolella. Saostuskaivot olivat vanhat ja betonirenkaat olivat

liikkuneet. Kaivon kannetkaan eivät olleet tiiviit. Keskitalon mukaan kaivoista ei johdeta vesiä eteenpäin.

Tarkastuksen aikaan oletetussa viemärin purkupaikassa ei ollut havaittavissa, että jätevesistä olisi johdettu ojaan viime aikona. Keskitalo totesi, että rakennus ei nykykunnossa ole asuinkelpoinen. Hän kertoi, että talossa on tapahtunut vesivahinko putkien jäädyttyä viime talvena ja myös suihkun hana oli jäänyt vuotamaan pitkäksi aikaa.

Päätösesitys

Esitetään, että Meri-Lapin ympäristölautakunta päättää kiinteistön 851-415-15-6 vesihuoltolain 11 §:n mukaisesta

vapautushakemuksesta seuraavaa:

Vapautus Tornion Vesi Oy:n viemäriverkoston liittymisestä myönnetään siihen asti, kun kiinteistö on täysin käyttämättä ja kiinteistön vedenkulutus on korkeintaan 10 m³ vuodessa, vapautus myönnetään kuitenkin enintään viideksi vuodeksi.

Perustelut

Niin kauan kuin kiinteistö on käyttämättä eikä kiinteistöllä synny jätevesiä, siitä ei aiheudu terveyshaittaa tai ympäristön pilaantumista. Hakemuksessa ja tarkastuksella esitetty kiinteistön käyttöaste ja vesihuoltolaitoksen palvelujen vähäinen tarve huomioon ottaen, voidaan kiinteistön viemäriverkoston liittämisen katsoa muodostuvan kiinteistön omistajalle kohtuuttomaksi tämän hetkisessä tilanteessa. Kiinteistölle voidaan näin ollen myöntää määräaikainen vapautus viemäriverkoston liittamisestä.

Päätöksen voimassaolo

Tämä päätös on voimassa niin kauan kuin kiinteistö on tyhjillään eikä siellä muodostu jätevesiä, kuitenkin enintään 31.12.2023 saakka.

Mikäli kiinteistö otetaan käyttöön ja siellä syntyy jätevesiä, pitää tarkastella uudelleen tarve liittää kiinteistö Tornion Vesi Oy:n viemäriverkoston. Kiinteistön omistajan on ilmoitettava Tornion kaupungin ympäristönsuojelulle (osoite Suensaarenkatu 4, 95400 Tornio, ympäristönsuojelu (at) tornio.fi), jos kiinteistö korjataan tai se otetaan tilapäiseen tai vakituiseen asuinkäyttöön tai kiinteistö siirtyy uudelle omistajalle tai haltijalle.

Muutoksenhaku (VHL 32 §)

Muutosta päätökseen saa hakea valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Päätökseen liitetään valitusosoitus. Päätöksestä tiedotetaan seuraaville (HL 54 §):

Hakijat
Tornion Vesi Oy

Lapin ELY-keskus
Terveysvalvonta

Sovelletut oikeusohjeet

Vesihuoltolaki (VHL 19/2001) 1, 2, 3, 6, 10, 11, 32 §
Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014) 5, 16, 155, 156 §
Valtioneuvoston asetus (VNA) talousjätevesien käsittelystä
viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (157/2017)
Hallintolaki (HL 434/2003) 1, 2, 5, 6, 7, 9, 16, 19, 20, 23.1, 24, 31, 42,
43.1, 44.1, 45.1, 47, 54, 55.1, 56, 57, 58, 59 §

OHEISAINEISTO Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätös 16/0250/1
xx vapautushakemus jätevesiviemäriin liittymisestä
29.8.2018

YMPÄRISTÖPÄÄLLIKKÖ AAPO MÄENPÄÄ:

Ympäristölautakunta tekee edellä esitetyn mukaisen päätöksen.
Tämän pykälän osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

MERI-LAPIN YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA:

Hyväksyttiin ja pidettiin pöytäkirja kokouksessa tarkastettuna tämän
asian osalta.

LISÄTIEDOT: ympäristötarkastaja Minna Karhunen, 050 566 4195

TÄYTÄNTÖÖNPANO: Muutoksenhakuna hallintovalitus

Otteet:

Hakija
Terveystieteiden tutkimuskeskus
Tornion Vesi Oy
Lapin ELY-keskus, ympäristönsuojelu
